

DANA PRUDÍKOVÁ

náměstkyně pro řízení sekce legislativy a strategie
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Praha, 31. srpna 2017
Č. j.: MSMT-20368/2017-2

Vážená paní ředitelko,

v odpovědi na Váš dotaz týkající se souběhu finanční podpory jazykové přípravy a podpory dětí a žáků cizinců Vám zasílám následující stanovisko, které je výsledkem jak projednání v rámci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, tak projednání s organizacemi a organizačními složkami jemu podřízenými či jím zřizovanými. Toto stanovisko tedy sjednocuje dosavadní stanoviska, která k této věci byla učiněna ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a výše uvedených organizací.

Předně je třeba uvést, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy žádným způsobem ve svých dosavadních stanoviscích nehodlalo popírat nárok na podpůrné opatření podle § 16 odst. 1 školského zákona. Dále jsem toho názoru, že ve většině případů lze jen stěží učinit jednoznačný závěr, že daný žák nemá speciální vzdělávací potřeby, aniž by byla provedena diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb. Na poradenskou pomoc školského poradenského zařízení je právní nárok a nelze ji odmítnout, ani pokud se prima facie jeví, že daný žák nemá speciální vzdělávací potřeby. To platí obecně, rovněž tedy pro kategorii žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). V souvislosti s již dříve uvedeným názorem je vhodné znovu zdůraznit, že nedostatečná znalost jazyka skutečně může představovat speciální vzdělávací potřeby. Na druhou stranu je však třeba uvést, že pro podporu některých skupin osob s odlišným mateřským jazykem právní řád skýtá další možnosti, které by dle našeho názoru měly být v praxi použity přednostně u některých kategorií žáků (tj. u žáků plnících povinnou školní docházku). V tomto názoru vycházím ze skutečnosti, že systém podpůrných opatření je postaven na principu subsidiarity, který je vyjádřen i v důvodové zprávě k zákonu č. 82/2015 Sb. Pokud nedostatečná znalost jazyka představuje také speciální vzdělávací potřebu žáka, je namíste zajistit subsidiárně i podporu za použití podpůrných opatření podle § 16, pokud podpora podle § 20 u konkrétního žáka není dostačující. Nezastávám názor, že by se k tomu musela nutně přiřadit další speciální vzdělávací potřeba, nicméně by mělo jít o žáky, jejichž speciální vzdělávací potřeba plyne z odlišných kulturních a životních podmínek.

Dále je nutné jenom pro upřesnění uvést, jelikož se lze v této otázce setkat s různými názory, že podpora podle § 20 odst. 5 a 6 školského zákona je podle názoru MŠMT nároková pro všechny cizince, na které předmětná ustanovení dopadají.

Pro doplnění dále sděluji, že z hlediska § 16 školského zákona není rozdíl mezi postavením žáků cizinců s OMJ a žáků s OMJ, kteří jsou občany České republiky; žáci z obou skupin by měli dostat takovou podporu, která povede k naplnění jejich vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání jejich práv na rovnoprávném základě s ostatními. Odlišná je situace u podpory podle § 20 školského zákona v podobě bezplatné přípravy k začlenění žáků do základního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků, která míří pouze na žáky cizince, nikoliv však na státní občany České republiky.

Co se týká financování podpory v novém režimu po reformě financování regionálního školství, u podpůrných opatření podle § 16 platí, že budou financována i nadále příplatkem; výši tohoto příplatku nově zveřejní Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve svém Věstníku (§ 161c odst. 1 písm. a) školského zákona). Otázka nastavení financování jazykové podpory je ještě podrobována diskuzi.

V případě zájmu o osobní projednání jakýchkoliv otázek navazujících na výše uvedené nebo souvisejících s tím jsme Vám k dispozici.

S pozdravem

Vážená paní
Mgr. Zuzana Papáčková
ředitelka META, o.p.s.
Ječná 17
120 00 Praha 2